

Брюксел, 14.12.2015 г.
COM(2015) 628 final

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА

**относно прилагането на Регламент (ЕО) № 577/98 на Съвета относно
организацията на извадковото изследване на работната сила в Общността**

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА

относно прилагането на Регламент (ЕО) № 577/98 на Съвета относно организацията на извадковото изследване на работната сила в Общността

1. ВЪВЕДЕНИЕ

В Регламент (ЕО) № 577/98 на Съвета относно организацията на извадковото изследване на работната сила в Общността¹ са определени минималните стандарти за хармонизирано изготвяне на изследванията на работната сила в Европейския съюз и държавите членки от него. Той е изменян през 2002 г., 2003 г., 2007 г. и 2014 г.²

В член 7 от Регламент (ЕО) № 577/98 се посочва, че:

„На всеки три години, започвайки от 2000 г. Комисията представя на Парламента и на Съвета доклад за изпълнението на настоящия регламент. Този доклад оценява по-специално качеството на статистическите методи, предвидени от държавите членки за подобряване на резултатите или за облекчаване на процедурите на изследването“.

Това е шестият доклад на Комисията до Парламента и Съвета.

В **раздел 2** се представя преглед на изследването на работната сила в Европейския съюз и неговата роля в подкрепа на политиките на Европейския съюз.

В **раздел 3** се разглежда как Регламент (ЕО) № 577/98 се прилага в държавите членки, държавите кандидатки и държавите от ЕАСТ.

В **раздел 4** акцентът е поставен върху текущите инициативи, започнати от Европейската статистическа система³ (ЕСС) с цел подобряване на качеството и намаляване на тежестта на процедурите по изследването на работната сила.

2. ПРЕГЛЕД НА ИЗСЛЕДВАНЕТО НА РАБОТНАТА СИЛА

2.1. Общо описание

Изследването на работната сила в Европейския съюз (наричано по-нататък „ИРС на ЕС“) е мащабно извадково изследване на населението в обикновените домакинства. С него се осигуряват тримесечни и годишни статистически данни за пазара на труда, заетостта и безработицата, както и за лицата извън работната сила. То също така включва многогодишна информация от ad hoc модули и предоставя данни за месечни прогнози за безработицата и коефициентите на безработица въз основа на установени модели.

¹ ОВ L 77, 14.3.1998 г., стр. 3.

² Регламент (ЕО) № 2104/2002 на Комисията (ОВ L 324, 29.11.2002 г., стр. 14), регламенти (ЕО) № 1991/2002 (ОВ L 308, 9.11.2002 г., стр. 1), (ЕО) № 2257/2003 (ОВ L 336, 23.12.2003 г., стр. 6), (ЕО) № 1372/2007 (ОВ L 315, 3.12.2007 г., стр. 42) и (ЕС) № 545/2014 (ОВ L 163, 29.5.2014 г., стр. 10) на Европейския парламент и на Съвета.

³ Съгласно член 4 от Регламент (ЕО) № 223/2009 за европейската статистика (ОВ L 87, 31.3.2009 г., стр. 164) ЕСС е партньорство между европейския статистически орган, който е Европейската комисия (Евростат), и националните статистически институти и другите национални органи, отговарящи във всяка държава членка за разработване, изготвяне и разпространение на европейската статистика.

Националните статистически институти на държавите членки отговарят за съставяне на националните въпросници, изготвяне на извадката, провеждане на интервютата и изпращане на резултатите на Комисията (Евростат) в съответствие с обща схема за кодиране, установена в Регламент (ЕО) № 377/2008 на Комисията⁴.

Евростат отговаря за мониторинга на изпълнението на Регламент (ЕО) № 577/98, като оказва съдействие на националните статистически институти, насърчава използването на хармонизирани понятия и методи и разпространява съпоставими национални и европейски статистически данни за пазара на труда.

Размерът на извадката за ИРС на ЕС е 1,3 милиона души (ЕС-28 1,2 млн. души) на възраст между 15 и 74 години за всяко тримесечие, като се обхващат 33 участващи държави⁵. Поради това ИРС на ЕС е най-голямото изследване на домакинствата в Европа.

2.2. Относимост

ИРС на ЕС е най-важният източник на официални статистически данни за пазарите на труда в Европейския съюз. То включва общо над 100 променливи относно трудовия статус, характеристиките на заетостта, работното време, образованието и обучението на лицата, като тази информация се допълва от тематични годишни ad hoc модули⁶. Основано на международни стандарти и определения, то има значение отвъд пределите на Европейския съюз, като дава възможност ситуацията на европейския пазар на труда да се сравнява с тази в други региони или държави.

Данните от ИРС на ЕС са основа за някои от ключовите инициативи в рамките на политиките на ЕС. Така например ИРС на ЕС е един от основните източници на данни за проследяване на напредъка на държавите членки според насоките за заетостта, приети съгласно член 148 от Договора за функционирането на Европейския съюз⁷ (ДФЕС), и стратегията на ЕС „Европа 2020“. Трите показателя от ИРС на ЕС (коефициент на заетост на лицата между 20 и 64 години, дял на преждевременно напускащите училище деца и лица на възраст между 30 и 34 г., които са завършили висше образование) се използват за проследяване на напредъка по две от петте водещи цели от стратегията „Европа 2020“⁸. Много други показатели въз основа на ИРС се използват във връзка с рамката за съвместна оценка на стратегията „Европа 2020“.

Показателите от регионалните ИРС се използват за определяне на финансовите средства по политиката на ЕС в областта на сближаването, за проследяване и оценка на резултатите от програмите в тази сфера.

⁴ ОВ L 114, 26.4.2008 г., стр. 57.

⁵ Участващите държави са 28-те държави членки, Исландия, Норвегия, Швейцария, бившата югославска република Македония и Турция.

⁶ Ad hoc модулите през 2011 г., 2012 г., 2013 г., и 2014 г. бяха:
2011 г.: *заетост на хората с увреждания*; 2012 г.: *преход от работа към пенсиониране*;
2013 г.: *трудова злополука и други здравни проблеми, свързани с работата*;
2014 г.: *положението на мигрантите и техните преки потомци на пазара на труда*.

⁷ Вж. Решение 2014/322/ЕС на Съвета от 6 май 2014 г. относно насоки за политиките за заетостта на държавите членки за 2014 година (ОВ L 165, 4.6.2014 г., стр. 49).

⁸ Водещи цели на стратегията „Европа 2020“:
http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Europe_2020_headline_indicators.

Месечният коефициент на безработица въз основа на ИРС е важен краткосрочен икономически показател. Той е един от основните европейски икономически показатели⁹ и се използва и за разработване на плаващи средни годишни стойности за коефициентите на безработица за таблицата с икономически и финансови показатели за установяване на макроикономически дисбаланси и неравновесия, свързани с конкурентоспособността¹⁰. ИРС на ЕС осигурява данни за целите на националните сметки за заетите лица и работното време, както и за други области извън пазара на труда, например образованието.

На последно място ИРС на ЕС е един от най-важните източници на статистически микроданни за изследователите в Европа. Голямата извадка позволява да се извършват изследвания върху конкретни групи на пазара на труда. Също така е налице и широк обхват по отношение на различни променливи, като например демографски, регионални и образователни променливи.

3. ПРОВЕЖДАНЕ НА ИЗСЛЕДВАНЕТО НА РАБОТНАТА СИЛА

3.1. Точност

Прогнозите от извадковите изследвания дават два вида грешки: извадкови и неизвадкови грешки. Тези две категории определят *точността на прогнозите*. Извадковите грешки се дължат на факта, че се изследва само част от цялото население. Неизвадковите грешки са всички други съществуващи грешки, които не са резултат от извадката (например грешки в обхвата, грешки при измерването, грешки при обработката и грешки при липса на отговор).

Размерът на извадката е решаващият фактор по отношение на извадковите грешки. По-големите извадки подобряват точността на резултатите. В таблицата по-долу е показан размерът на извадката на лицата на възраст между 15 и 74 години, интервюирани всяко тримесечие във всяка участваща държава, в абсолютно изражение и спрямо цялото население в тази възрастова група. Процентът на извадката¹¹ е от 0,2 % (Белгия, Германия, Франция, Хърватия, Италия, Полша, Обединеното кралство и Турция) до 1,5 % (Малта). Средно тримесечният размер на извадката е 1,3 милиона души за 2014 г., което е 0,3 % от общото население на възраст между 15 и 74 години в 33-те участващи държави.

Европейско изследване на работната сила

Размер на извадката и процент на населението на възраст между 15 и 74 години (среден тримесечен размер за 2014 г.)

⁹ <http://ec.europa.eu/eurostat/en/web/products-statistical-books/-/KS-81-08-398> (*Основни европейски икономически показатели — статистически наръчник*, Евростат 2009 г.).

¹⁰ Таблицата с показатели във връзка с ПМД се използва за установяване на нови или продължаващи макроикономически дисбаланси в държавите. Това е част от годишна процедура, при която първата стъпка е изготвянето на доклад за механизма за предупреждение (AMR). Вж. Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25).

¹¹ Процентът на извадката се определя като съотношението на размера на извадката (броя на извадковите единици) към размера на населението (общия брой извадкови единици в целевото население).

Държава	Тримесечен размер на извадката (в хиляди)	Процент на извадката 15 — 74 (%)	Държава	Тримесечен размер на извадката (в хиляди)	Процент на извадката 15 — 74 (%)
ЕС-28	1195	0,3	MT	5	1,5
BE	20	0,2	NL	81	0,6
BG	25	0,4	AT	34	0,5
CZ	42	0,5	PL	70	0,2
DK	25	0,6	PT	32	0,4
DE	127	0,2	RO	45	0,3
EE	5	0,5	SI	12	0,8
IE	38	1,1	SK	19	0,5
EL	44	0,5	FI	31	0,8
ES	127	0,4	SE	57	0,8
FR	84	0,2	UK	74	0,2
HR	7	0,2	IS	3	1,3
IT	110	0,2	NO	19	0,5
CY	8	1,2	CH	30	0,5
LV	8	0,5	MK	8	0,5
LT	12	0,6	TR	93	0,2
LU	3	0,6			
HU	49	0,6	ОБЩО	1 348	0,3

При официалните изследвания, като ИРС на ЕС, се използват вероятностни извадки. Това дава възможност да се представят количествено извадковите грешки посредством доверителни интервали. В таблицата по-долу са представени прогнозите, както и доверителните интервали от 95 %, достигнати за четирите основни показателя общо на равнище ЕС-28.

Доверителен интервал от 95 % за основните показатели от ИРС за ЕС-28 (2014 г.)

Брой заети лица (милиони)	Брой безработни лица (милиони)	Коефициент на безработица (%)	Среден брой действително отработени часове (часове)
218,3 ± 0,5	24,8 ± 0,3	10,2 ± 0,3	36,8 ± 0,1

Тези интервали отразяват изискванията за точност, определени в Регламент (ЕО) № 577/98 на Съвета.

По отношение на неизвадковите грешки Евростат и участващите държави редовно наблюдават съответните източници на неизвадкови грешки, като липсата на отговор. Участващите държави докладват ежегодно на Евростат за основните причини за грешките, както и за методите, прилагани на национално ниво с цел тяхното намаляване. Обобщение е публикувано в ежегодния доклад за качеството на ИРС на ЕС¹².

През 2014 г. участието в ИРС на ЕС е било задължително в тринадесет държави (Белгия, Германия, Гърция, Испания, Франция, Италия, Кипър, Малта, Австрия, Португалия, Словакия, Норвегия и Турция) и съответно доброволно в останалите двадесет държави. Държавите, при които участието в изследването е доброволно,

¹²

<http://ec.europa.eu/eurostat/web/lfs/publications/quality-reporting>.

обикновено имат по-висок процент на липса на отговор в сравнение с държавите, където участието е задължително¹³.

Участие и процент на липса на отговор в ИПС на ЕС по държави през 2014 г.

Държава	Участие	Процент на липса на отговор (%)	Държава	Участие	Процент на липса на отговор (%)
BE	Задължително	27,8	MT	Задължително	23,7
BG	Доброволно	23,7	NL	Доброволно	42,7
CZ	Доброволно	20,6	AT	Задължително	5,7
DK	Доброволно	46,2	PL	Доброволно	31,5
DE	Задължително	2,3	PT	Задължително	14,8
EE	Доброволно	31,3	RO	Доброволно	9,5
IE	Доброволно	23,9	SI	Доброволно	21,3
EL	Задължително	24,6	SK	Задължително	11,0
ES	Задължително	15,2	FI	Доброволно	28,0
FR	Задължително	20,9	SE	Доброволно	35,7
HR	Доброволно	31,3	UK	Доброволно	39,8
IT	Задължително	11,8	IS	Доброволно	21,0
CY	Задължително	4,2	NO	Задължително	19,9
LV	Доброволно	35,7	CH	Доброволно	18,8
LT	Доброволно	19,6	MK	Доброволно	24,6
LU	Доброволно	84,6	TR	Задължително	9,3
HU	Доброволно	17,2			

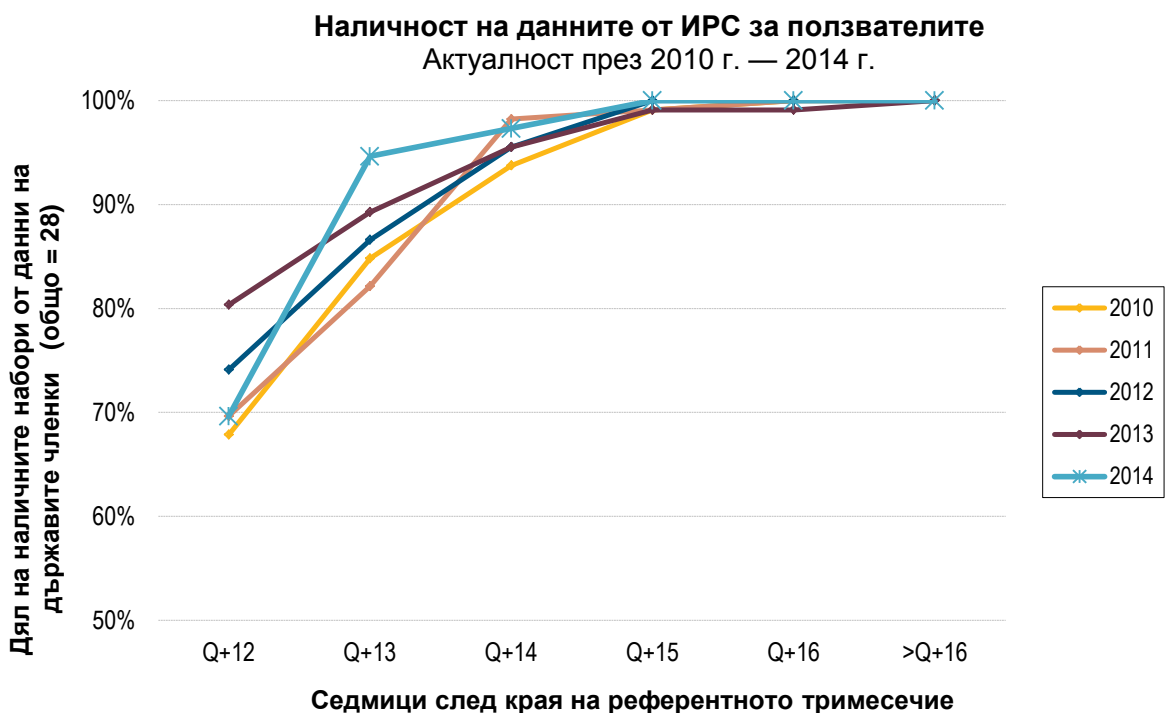
3.2. Актуалност и навременност

Актуалността на статистиката се определя като периода от време между референтния период и наличността на данните за ползвателите. За ИПС на ЕС този период зависи от времето, от което държавите членки се нуждаят, за да проведат и обработят изследването и да изпратят резултатите на Евростат, а след това Евростат да обработи, валидира и публикува резултатите.

В Регламент (ЕО) № 577/98 на Съвета се посочва, че държавите членки трябва да предадат данните на Евростат в рамките на 12 седмици от края на референтното тримесечие. Евростат валидира националните набори от данни, веднага щом бъдат получени. На графиката по-долу е показано времето между края на референтното тримесечие и наличността на данните от Евростат за ползвателите за периода 2011 — 2014 г. в сравнение с последната година, обхваната от предишния доклад (2010 г.).

¹³

Процентите на липса на отговор не са напълно съпоставими. Повечето от държавите изчисляват липсата на отговор, като използват като единица домакинството, с изключение на Дания, Финландия, Швеция, Исландия, Норвегия и Швейцария, които го изчисляват на база на лицата.

Актуалността на данните от ИРС на ЕС се е подобрявала през разглеждания период. През 2010 г. 85 % от наборите с данни на държавите членки са били налични за справки 13 седмици след края на референтното тримесечие. През 2014 г. тази стойност се е увеличила на 95 %.

Навременността на статистиката се определя като периода от време между съобщената дата за предоставяне на данните и действителната дата на предоставяне на данните. От няколко години Евростат публикува планираните дати за предоставяне на данните за основните тримесечни и годишни показатели от ИРС на ЕС. През периода 2011 — 2014 г. бяха спазени всички съобщени срокове за публикуване.

Също така Евростат планира да продължи да подобрява актуалността на разпространението на резултатите от ИРС на ЕС, като намали в бъдеще срока, в който трябва да се предоставят данните на Евростат. Актуалността на данните в ИРС на ЕС също така е ключов елемент за прогнозиране на месечните коефициенти на безработица. Веднага след обработване на националните данни от Евростат, те се използват за изчисляване на коефициента на безработица за следващия месец. Месечният коефициент на безработица се публикува приблизително 30 дни след края на месеца.

3.3. Достъпност и яснота

Евростат разпространява статистическите данни от ИРС на ЕС по няколко начина. Основният инструмент е онлайн базата данни на Евростат, която предлага над 400 таблици с подробни данни от ИРС на ЕС (тримесечни, годишни, резултати по домакинства и ad hoc модули). В специална част от уебсайта са публикувани и

показатели за водещите инициативи на стратегията „Европа 2020“¹⁴. Тези таблици обхващат само най-важните резултати от ИРС на ЕС. При поискване от ползвателите Евростат изготвя други комбинации от променливи от ИРС на ЕС под формата на таблици с данни, съобразени с изискванията на съответния ползвател.

Микроданните от ИРС на ЕС са изключително важни и за научни цели. Все повече изследователи от университети, изследователски институти и национални статистически институти от цяла Европа и извън нея отправят искания за такива микроданни. Евростат предоставя микроданните безплатно от 2011 г. насам. Достъпът до тях се предоставя в съответствие с условията по Регламент (ЕО) № 557/2013 на Комисията¹⁵, за да се гарантира защитата на личните данни на участниците в изследването. Файловете с данни, представляващи индивидуални записи, са анонимни, за да се предотврати неправомерно оповестяване на лични данни.

На ползвателите се предоставя подробна документация (метаданни) по няколко начина за разпространение. Общата информация достига до широката общественост чрез уебсайта на Евростат в частта му за ИРС на ЕС, а на страницата Statistics Explained — дори с повече подробности¹⁶. Конкретна информация за съдържанието и качеството на статистиката се разпространява в годишната методологическа публикация, в която се описват характеристиките на националните изследвания, и в годишния доклад за качеството, където се обобщават резултатите, постигнати с ИРС на ЕС¹⁷. Освен това конкретни метаданни се прилагат към статистическата информация от ИРС на ЕС, разпространявана в онлайн базата данни на Евростат. От 2014 г. насам информацията от националните доклади за качеството на всяка участваща държава се публикуват онлайн.

Държавите редовно въвеждат подобрения в методологията или процесите на своите ИРС. Ако тези подобрения водят до прекъсвания в данните от ИРС на ЕС, съответният национален статистически институт информира за това Евростат. Значителните прекъсвания се документират и обозначават в публикациите на Евростат¹⁸. Също така Евростат публикува специален набор от данни, наречен „основни показатели в ИРС“, в който миналите динамични редове се коригират за прекъсвания и евентуалните липси в данните се попълват.

3.4. Съпоставимост

ИРС на ЕС се провежда при висока степен на хармонизация на понятията, определенията, класификациите и методологиите. В Регламент (ЕО) № 377/2008 се определя обща схема за кодиране, като по този начин се гарантира, че всички участващи държави използват едни и същи определения за променливите. Използват се общи класификации (например NACE за икономическите дейности, ISCO за длъжностите) и когато тези класификации се преразглеждат, Евростат гарантира

¹⁴ <http://ec.europa.eu/eurostat/web/europe-2020-indicators/europe-2020-strategy/headline-indicators-scoreboard>.

¹⁵ ОВ L 164, 18.6.2013 г., стр. 16.

¹⁶ <http://ec.europa.eu/eurostat/web/lfs/overview>.

¹⁷ http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/EU_labour_force_survey.

¹⁸ <http://ec.europa.eu/eurostat/web/lfs/publications/quality-reporting>.

Документацията за прекъсванията в динамичните редове в ИРС на ЕС е достъпна на: http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/EU_labour_force_survey (глава 1).

координирано изпълнение от страна на всички участващи държави. В допълнение, посредством общи обяснителни бележки се предоставят подробни насоки относно целите, кодирането и изпълнението от страна на националните статистически институти. Методологичните въпроси се обсъждат в рамките на специализирана работна група — Работната група по статистика на пазара на труда, която насърчава обмяната на опит и общи практики сред всички участващи държави.

За да се гарантира, че оценката на безработицата е хармонизирана във всички участващи държави, в Регламент (ЕО) № 1897/2000 на Комисията¹⁹ е формулирана работна дефиниция за безработицата и са определени принципите, които да се следват при формулиране на въпросите за трудовия статус в изследването. Дефиницията за безработицата съответства на стандартите на Международната организация на труда (МОТ), приети на 13-ата и 14-ата Международна конференция на статистиците по труда²⁰. Това гарантира, че статистиката в ИРС на ЕС е съпоставима с тази на други държави, особено другите членки на ОИСР.

3.5. Съгласуваност

Съгласуваността между прогнозите за населението въз основа на ИРС на ЕС и данните от демографската статистика е важно условие за цялостното качество. Тъй като става дума за извадково изследване, резултатите от ИРС на ЕС се изчисляват от отговорите на част от населението. След това отговорите се съотнасят към цялото население. Данните за населението се основават на най-добрите налични прогнози в дадения момент (в разбивка по пол и възрастови групи за по-голяма точност на процедурата). По принцип съотнасянето гарантира съгласуваност между ИРС на ЕС и демографската статистика. При все това при изключителни обстоятелства могат да възникнат различия. Например на всеки 10 години има резултати от нови преброявания на населението. Ако в новото преброяване данните са различни от предишните прогнози за населението, може да се наложи преразглеждане на минали динамични редове. В такъв случай политиката за преразглеждане на демографската статистика и ИРС на ЕС може да се различава по отношение на продължителността и графика поради ограничената подробна информация за населението за десетте години между преброяванията. В много европейски държави последното преброяване на населението е извършено през 2011 г. и в около 20 държави то имаше последствия за ИРС. Засегнатите държави се договориха да ревизират данните си назад до 2010 г. назад, като по този начин гарантират, че няма да има прекъсване в динамичните редове за водещите показатели за „Европа 2020“ въз основа на ИРС на ЕС. Всички необходими ревизии на данните от ИРС на ЕС следва да се приключат до края на 2015 г.

Що се отнася до съгласуваността на прогнозите за безработицата, много държави публикуват и статистика за броя на лицата, регистрирани в бюрата по труда и търсещи работа. Данните за безработицата в ИРС и броят на регистрираните лица, които търсят работа, се различават поради различния характер на събираните данни. Докато ИРС на ЕС използва хармонизирана методология за изследване на домакинствата във връзка с тяхната трудова заетост и готовността им за работа, административните документи на

¹⁹ ОВ L 228, 8.9.2000 г., стр. 18.

²⁰ Използването на определенията за заетост и безработица, приети наскоро от МОТ на 19-ата Международна конференция на статистиците по труда, е описано в глава 4.

бюрата по труда съдържат пълен списък на лицата, които са регистрирани и отговарят на условията за помощи за безработни. Тъй като критериите за регистриране зависят от националните социални политики, статистиката за регистрираните лица, търсещи работа, не е сравнима в различните държави, нито във времето.

Друга област, в която статистическата съгласуваност е важна, е свързана с прогнозата за заетостта, която може да се състави както въз основа на ИРС, така и на националните сметки. Прогнозите не са задължително едни и същи. Това се дължи на разлики в методологиите (понятията и обхващането на населението не са идентични), както и на различни процедури по съставяне. Националните сметки се съставят посредством сравняване и съчетаване на всички налични източници на данни в държавата, като се взема най-доброто от всеки източник, за да се постигне изчерпателен резултат. В националните сметки се търси също и съгласуваност между заетостта и производството (брутен вътрешен продукт — БВП). ИРС е един от източниците на данни в този процес, каквито са и изследванията на стопанската дейност, регистрите за заетостта или социалната сигурност. Работната група по статистика на пазара на труда има за задача да постигне съгласуваност между ИРС и националните сметки. Евростат следи за разликите между двете прогнози, а редица национални статистически институти анализират причините и размера на разликите. В някои случаи те публикуваха таблици за преобразуване между двата набора от данни.

При сравнение на ИРС с националните сметки може да се каже, че ИРС е по-подходящо за измерване на участието в пазара на труда (т.е. коефициентите на заетост и безработица, равнищата на икономическа активност и др.) или за анализ на ситуацията на конкретни социално-икономически групи от населението (например по възраст, пол или образование).

4. ИНИЦИАТИВИ ЗА ПОДОБРЯВАНЕ НА ИЗСЛЕДВАНЕТО НА РАБОТНАТА СИЛА

4.1. ИРС като част от модернизирана система за социална статистика

Въз основа на съобщението на Комисията от 2009 г. за метода за изготвяне на статистическата информация на ЕС: визия за следващото десетилетие²¹, беше започната инициатива за модернизиране на европейската социална статистика. Впоследствие това доведе до конкретна стратегия, а именно Меморандума от Висбаден от 2011 г.²². Беше договорено, че изготвянето на социалната статистика трябва да се извършва по по-ефикасен начин, като се запазят същите високи стандарти за качество и се разработи обща структура за европейската социална статистика.

Модернизирането на социалната статистика има влияние и върху изследването на работната сила. Понастоящем Европейската статистическа система извършва цялостен преглед на всички променливи от ИРС на ЕС, с което се цели адаптиране на информацията, която се събира в изследването, с оглед на сегашните и бъдещите нужди. Като пример, в ИРС на ЕС трябва да се използват преразгледаните стандарти на МОТ за измерване на заетостта, безработицата и другите форми на работа, приети на

---

²¹ COM(2009) 404.

²² https://www.destatis.de/EN/AboutUs/Events/DGINS/Document_Memorandum.pdf?__blob=publicationFile.

19-ата Международна конференция на статистиците по труда в Женева, Швейцария (2 — 11 октомври 2013 г.²³).

В рамките на модернизирването на европейската социална статистика Евростат и държавите членки работят и за по-голяма хармонизация на данните в отделните изследвания. Това би трябвало да даде възможност за по-голямо използване на събраните данни, например чрез съчетаване на информация от различни източници. За да се постигне тази цел, се стандартизират определянето, понятията и кодовете на част от променливи, събирани от повече от едно европейско социално изследване.

Освен това преразглеждането на ИРС на ЕС включва подобрена актуалност при предаване на данните на Евростат, както и преглед на изискванията към точността и допълнителна методологична работа.

В допълнение към промените на практика, описани по-горе, модернизирването на социалната статистика следва да доведе до промени в правната рамка. Понастоящем се изготвя нов рамков регламент за социалната статистика, обхващащ ИРС на ЕС.

4.2. Разширяване на ИРС на ЕС към други държави кандидатки

Понастоящем 33 държави участват в ИРС на ЕС, което означава, че те предават данни на Евростат съгласно Регламент (ЕО) № 577/98 на Съвета (28-те държави — членки от ЕС, две държави кандидатки и три държави от ЕАСТ). Включените държави кандидатки са Турция и бившата югославска република Македония. Евростат работи в тясно сътрудничество със статистическите служби на другите държави кандидатки, за да им помага при спазване на Регламент (ЕО) № 577/98 на Съвета по отношение на съдържанието и качеството на изследванията. Черна гора и Република Сърбия вече започнаха да изпращат данни от ИРС на Евростат. След като техните национални изследвания отговорят на изискванията на европейските регламенти, данните им ще бъдат също разпространявани от Евростат.

4.3. Разработване на нови статистически продукти

Статистика, която предава динамиката на пазара на труда

Промените в трудовия статус на лицата са от голям интерес, тъй като те осигуряват допълнителна информация за общото положение на пазара на труда, включително гъвкавостта или устойчивостта му, и за положението на конкретни групи лица. Тези данни за динамиката на пазара на труда дават възможност например за анализ на броя и категориите хора, които са останали без работа или съответно са намерили работа в даден период от време. По този начин могат да се идентифицират групите, които имат по-добри възможности да намерят работа, или уязвимите групи, изложени на риск да останат или да продължат да са безработни.

Преходите в трудовия статус могат да се измерват чрез статистиката на потоците. Удовлетворяването на тази потребност от данни чрез ИРС на ЕС не е директно, тъй като първоначално изследването е разработено по-скоро за събиране на обем от информация (например брой безработни лица в даден момент във времето), отколкото да отразява потоците, като се наблюдава развитието на лицата във времето. Въпреки че

²³ http://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---dgreports/---stat/documents/normativeinstrument/wcms_230304.pdf.

тази важна нова сфера в статистиката във връзка с пазара на труда е съпроводена с методологични затруднения, през последните години беше осъществен напредък. Очаква се, че публикуването на прогнозите за потоците въз основа на данните от ИРС на ЕС ще даде възможност за проследяване на преходите в рамките на пазара на труда от края на 2015 г. нататък.

Преглед на основните показатели на ИРС на ЕС

Основните показатели от ИРС на ЕС са набор от най-важните резултати от ИРС на ЕС, които се разпространяват в онлайн базата данни на Евростат. Те осигуряват на ползвателите ключова статистическа информация за пазара на труда. Понастоящем тези основни показатели от ИРС на ЕС се преразглеждат, за да се подобри качеството им. Това включва оценки на минали данни, запълване на липсващи данни, отстраняване на прекъсванията в динамичните редове, ако е възможно, и най-важното — сезонната корекция, за да е възможно тримесечното сравнение. Тъй като ИРС на ЕС е тримесечно изследване, това ще осигури на отговорните политически фактори и на останалите заинтересовани страни допълнителни възможности за своевременно използване на данните от ИРС на ЕС. Очаква се, че през 2016 г. ще се публикуват за първи път тези подобрени динамични редове.

Допълнителна информация за точността на резултатите от ИРС на ЕС

Изследванията, като ИРС на ЕС например, осигуряват прогнози за показатели за цялото население въз основа на избрана на случаен принцип извадка от населението. Ето защо трябва да се осигури информация за точността на изследването заедно с прогнозите. Такива показатели за качеството са под формата на стандартни грешки или доверителни интервали. Понастоящем Евростат и държавите членки работят за създаване на методи и процедури за оценяване на статистическата точност на основните показатели от ИРС на ЕС. Тези хармонизирани показатели за качеството следва да подобрят оценката на политиките на ЕС в областта на пазара на труда въз основа на ИРС на ЕС.

5. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Евростат наблюдава спазването на Регламент (ЕО) № 577/98. Комисията счита, че ИРС на ЕС се извършва задоволително добре и държавите членки спазват съответното законодателство напълно или почти напълно. Нерешените въпроси се обсъждат с държавите членки и ако е необходимо, се съставят съвместно планове за действие. Общото качество на ИРС на ЕС е добро.

Европейската статистическа система полага усилия за непрекъснато подобрене на процесите и методите във връзка с ИРС на ЕС. Въпреки трудните условия, оскъдните ресурси и значително намаления бюджет продължи да се осъществява напредък. И в момента се извършват непрекъснати подобрения на ИРС на ЕС в контекста на модернизация на социалната статистика или отделните проекти във връзка с ИРС на ЕС, за да се приспособи изследването към промените на нуждите на ползвателите и новите предизвикателства. Работата в това направление ще продължи неотклонно и през следващите години.